

NIEUWS VAN

Nummer 4, februari 2020

Kort over KaDEr

KaDEr (Karakteristiek en Duurzaam Erfgoed) is een project van provincie Gelderland en TU Delft waarin we duurzame restauratiemethoden, materialen en werkwijzen in de praktijk toetsen. KaDEr meet effecten en resultaten en deelt deze kennis met monumenteigenaren, restauratiebedrijven en erfgoedorganisaties. KaDEr stimuleert monumenteigenaren het gebouwde erfgoed duurzaam in stand te houden met respect voor de monumentale waarden, de economische en de maatschappelijke functie van erfgoed. De resultaten van het project vormen input voor het erfgoedbeleid van de provincie.

*Binnen KaDEr zijn **Living labs** op verschillende schaalniveaus opgezet. Dat zijn locaties waar gerestaureerd wordt en tegelijkertijd onderzoek in de praktijk plaatsvindt. Zo is bijvoorbeeld de gemeente betrokken bij een binnenstad waarin het erfgoed vertrekpunt is voor een vitale stad. Historische landgoederen gaan met ons op zoek naar hun rol en functie in nieuwe tijden. Eigenaren van religieus erfgoed gaan samen met studenten op zoek naar nieuwe bestemmingen.*

Studentpresentaties op 13 februari in Winterswijk

Herfst 2019 is de afstudeerstudio Heritage & Architecture (TU Delft) / KaDEr-LLAB-XL-Winterswijk van start gegaan. Studenten ontwikkelen daar voorstellen voor de St. Jacobus kerk, de Boogie Woogie Muziek School, het (Oude) Raadhuis en het Textiel industrie complex met onder andere het Gaudium. De studenten beschikten in Winterswijk over een werkplek in het gemeentehuis, vandaaruit bezochten zij de verschillende locaties voor de ontwerpprojecten, deden zij archiefonderzoek en maakten zij hun analyses. Op 13 februari presenteren de studenten hun eerste ontwerpen aan de beleidsmakers van de gemeente, de betrokken organisaties en de TU Delft. Het is een besloten bijeenkomst, maar er zijn enkele plekken beschikbaar voor geïnteresseerden. Wilt u deelnemen aan deze bijeenkomst, meld u dan aan via KaDEr@gelderland.nl

Tussenevaluatie rapport 2019

De TU Delft maakt jaarlijks een rapportage over de voortgang en de stand van zaken van het project KaDEr. Deze rapportage is in eerste instantie bedoeld voor de betrokken partners bij KaDEr. Wellicht is het voor u een interessant document om te lezen. In het rapport staat de opbouw en structuur van het project beschreven en ook de voortgang van de verschillende praktijk-labs, de ontwerp opdrachten van de TU studenten en bevindingen en bijstellingen van het afgelopen jaar. Interesse? Stuur dan een kort verzoek naar KaDEr@gelderland.nl, dan krijgt u het rapport digitaal toegestuurd per mail.

Energiescan kerken

Op 11 december vond in de Eusebiuskerk een bijeenkomst plaats waar, onder andere, het onderzoek **Energiescan & Erfgoed 2.0: Kerken** naar nut en noodzaak van een energiescan werd toegelicht. In Nederland zoeken veel eigenaren van kerken naar een oplossing voor de hoge kosten van het verwarmen van een kerk. Of het nu gaat om een kerk met een religieuze functie of een kerkgebouw met een maatschappelijke of commerciële functie. Het in kaart brengen van de bestaande situatie is vaak de eerste stap. Dat gebeurt veelal met een Energiescan, die de actuele situatie en oplossingsrichtingen geeft. Uit onze evaluatie blijkt dat de adviezen uit zo'n energiescan niet of nauwelijks overgenomen worden. Omdat de budgetten ervoor ontbreken of omdat er onduidelijkheid is over de effecten van de oplossingen op de monumentale waarde van de kerk.

Alle geëvalueerde energiescans geven generieke oplossingen zoals ledverlichting, het optimaliseren van het verwarmingssysteem en tocht tegengaan. Daarnaast zijn er specifieke adviezen over gewelfisolatie, voorzetzamen of plaatsen van isolerende panelen. Vaak zijn de kosten voor deze specifieke maatregelen hoog en vallen deze om financiële redenen af. Of ze vallen af omdat de energievoorstellen toch te veel inbreuk plegen op de historische waarde van het pand. De conclusie is dat er bij de huidige energiescans te weinig rekening wordt gehouden met de toekomstige bestemming van een kerk en het budget. De provincie en gemeenten gebruiken de toepassing van een energiescan wel vaak als middel om een subsidieafweging te maken. Uit de evaluatie blijkt dat het effectiever is om energiescans toe te spitsen op verschillende uitgangssituaties:

Model A: instapvariant

In deze scan gaat het vooral om generieke en makkelijk toe te passen maatregelen. Deze scan is bedoeld voor aanvragers met een klein budget, zonder specifieke plannen.

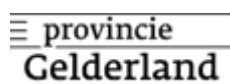
Model B: energieke plannen

Deze energiescan is vooral bedoeld voor projecten waar gezocht wordt naar een nevenbestemming of andere functie voor de kerk in combinatie met verduurzaming. Hier hoort een technische analyse en een monumenten analyse bij.

Model C: Ingrijpende renovatie of herbestemming

Voorafgaand aan een energiescan zal bij een ingrijpende renovatie altijd een vooronderzoek moeten plaatsvinden waarin de kaders worden bepaald, zoals bouwhistorie en beschikbare budgetten. Het advies in deze energiescan zou zich moeten richten op alle aspecten van de verduurzaming en verantwoorde bouwkundige aanpassingen. Een dergelijke grote aanpassing vergt begeleiding door experts en begeleiding van het proces.

De provincie is bezig met het maken van een handreiking en onderzoekt hoe de resultaten uit deze evaluatie kunnen worden opgenomen in de verschillende financieringsmogelijkheden. Geïnteresseerden kunnen het evaluatierapport alvast toegezonden krijgen. Stuur een mail met uw verzoek aan KaDEr@gelderland.nl

NB. Voel u vrij deze informatie te delen met uw relaties. Wilt u geen mail meer ontvangen over het project KaDEr, laat ons dat dan weten. Stuur een mail naar KaDEr@gelderland.nl